

Portefeuillehouder: J. Kleijnen
Datum collegevergadering: 12 mei 2026
Datum commissievergadering: 28 mei 2026
Datum raadsvergadering: 15 juni 2026

1. Onderwerp

Begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 GGD Zuid-Limburg.

2. Voorstel

1. Een positieve zienswijze over de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 van de GGD Zuid-Limburg af te geven.
2. De conceptbrief 'Zienswijzen begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 GGD Zuid-Limburg' vast te stellen en naar de GGD Zuid-Limburg te versturen.

3. Inleiding

Net als voorgaande jaren ontvangen wij in het voorjaar de begrotingen van al onze Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: GR). Zo ook van GR GGD Zuid-Limburg (hierna: GGD ZL). Dit jaar betreft dit een begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 van de GGD ZL (zie bijlage 3 en 4). De vaststelling van de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 zijn een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur (hierna: AB) van GGD ZL. Alvorens deze ter besluitvorming wordt voorgelegd aan het AB, wordt uw gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze kenbaar te maken over de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 van de GGD ZL. Vaststelling op basis van de zienswijzen van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten staat gepland voor de vergadering van het AB van de GGD ZL op 8 juli 2026.

Naast de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 heeft u op 31 maart 2026 het concept-jaaroverzicht 2025 (zie bijlage 6) van de GGD ZL ontvangen. Het jaaroverzicht 2025 GGD ZL biedt inzicht in de productiecijfers, prestaties en ontwikkelingen van het afgelopen jaar. Conform hetgeen is bepaald in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de GR GGD ZL is een zienswijze op de jaarstukken niet aan de orde. Vaststelling van de jaarrekening 2025 is voorzien op 15 april 2026 door het AB van de GGD ZL.

4. Beoogd effect / doel

De gemeente Valkenburg aan de Geul neemt deel aan de GR GGD ZL. De GGD ZL draagt binnen Zuid-Limburg zorg voor de uitvoering van alle taken die in wetten op het terrein van de volksgezondheid en de openbare gezondheidszorg en in regelingen die krachtens die wetten zijn getroffen, aan gemeenten zijn opgedragen of aan gezondheidsdiensten zijn of nog zullen worden opgedragen. Artikel 27 van de GR bepaalt hoe de begroting dient te worden vastgesteld. De ingediende zienswijzen van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten worden samen met de eventueel op basis van die zienswijzen aangepaste begroting ter vaststelling voorgelegd aan het AB van de GGD ZL.

5. Argumenten

1.1 De begrotingswijziging 2026 zorgt voor maatregelen vanwege de noodsituatie bij Veilig Thuis
Veilig Thuis (hierna: VT) is het expertisecentrum en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties in Zuid-Limburg (zie bijlage 7). Deze wettelijke taak is verankerd in de Wet maatschappelijke ondersteuning en maakt vanaf 2015 onderdeel uit van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid-Limburg. Bij het opstellen van de begroting 2026 is niet voorzien dat de stijging van het aantal meldingen bij VT forse gevolgen zou hebben voor de wachtlijst en de werkdruk van de medewerkers. Hierdoor is er momenteel nauwelijks ruimte voor de inzet van de expertiserol, vernieuwing in de regio en de versterking van de preventieve functie van VT. Ook komt de uitvoering en concretisering van de Regiovisie 2024-2031 'Aanpak geweld in

afhankelijkheidsrelaties’ onder druk te staan. Op 26 november 2025 heeft het AB gesproken over wat nodig is om de noodsituatie onder controle te krijgen. Hiervoor is, ten minste, een structurele uitbreiding van 14 FTE nodig. In het AB heeft de directie van de GGD ZL de ruimte gekregen om dit gefaseerd aan te pakken. Na een uitgebreid en zorgvuldig proces met het AB zijn de eerste 7 FTE voor 2026 verwerkt in de begrotingswijziging 2026. Begin 2026 is uw raad geïnformeerd over deze noodsituatie middels een raadsinformatiebrief (26.01). Vanaf 2027 is een structurele ophoging van 14 FTE opgenomen.

1.2 De begroting 2027 van de GGD ZL sluit aan bij het ingezette gezondheidsbeleid

De algemene uitgangspunten bij de GGD ZL voor de begroting zijn in de GR of door besluiten van het AB vastgelegd. Voor de periode 2024-2027 hebben de Zuid-Limburgse gemeenten de beleidsagenda middels een in juli 2023 vastgesteld meerjarenbeleidsplan 2024-2027 (hierna: MJB24-27) ‘GGD Zuid-Limburg werkt aan gezond en actief leven’ bepaald. In 2027 wordt de Trendbreukaanpak voortgezet en eind 2026 wordt het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (hierna: AZWA) geconcretiseerd in een nieuw regioplan Zuid-Limburg binnen Gezond Zuid-Limburg. Samen met het regionaal gezondheidsbeleid 2025-2030 ‘Gezondheid nu, voor later!’ vormt dit het kader voor 2027.

1.3 De begroting 2027 van de GGD ZL voorziet in een sluitende begroting voor 2027

De GGD ZL stelt jaarlijks een zo realistisch mogelijke begroting op met daarin de baten en lasten voor het komend kalenderjaar. Overeenkomstig de Gemeentewet dient de GGD ZL te beschikken over een reële en structureel sluitende begroting, dan wel moet de meerjarenraming een financieel evenwicht laten zien. Indien hiervan geen sprake is, komt de GGD ZL onder preventief toezicht te staan van de Provincie Limburg. Met de door de GGD ZL aangereikte stukken wordt voorzien in een sluitende begroting voor 2027, waarmee de bestaande samenwerking op een verantwoorde wijze kan worden gecontinueerd voor alle programma’s binnen de GGD ZL. De voorliggende begroting 2027 valt zodoende binnen de financiële kaders van de vastgestelde meerjarenbegroting.

1.4 De begroting 2027 van de GGD ZL sluit aan bij bestaande wet- en regelgeving

De GGD ZL kent drie programma’s: GGD, Jeugdgezondheidszorg (hierna: JGZ) en VT. De taken van de GGD ZL staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het betreft enkel wettelijke taken die deels wettelijk zijn opgedragen aan de GGD ZL, deels door de in de gemeenschappelijke regeling samenwerkende gemeenten aan de GGD ZL zijn opgedragen:

- Infectieziektebestrijding (IZB)
- Seksuele gezondheid
- Hygiëne en Inspectie (H&I)
- Medische Milieukunde
- Publieke gezondheid
- Openbaar Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)
- Forensische Geneeskunde (FG)
- Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
- Veilig Thuis (VT)

2.1 De GGD ZL vraagt om een zienswijze op de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 kenbaar te maken

Op 31 maart 2026 ontvingen wij de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 van de GGD ZL. In de begeleidende brief vraagt de GGD ZL aan de gemeente Valkenburg aan de Geul om een zienswijze op de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 kenbaar te maken. Om aan dit verzoek te voldoen, informeren wij de GGD ZL over het besluit van uw raad.

6. Kanttekeningen/Risico’s

1.1 Het domein veiligheid en zorg staat onderdruk in de begroting 2027 van de GGD ZL

Uit de begroting 2027 blijkt dat het domein veiligheid en zorg onder druk staat. Dit heeft directe gevolgen voor de uitvoering van VT. Het aantal meldingen, de complexiteit en verzoeken om expertise nemen hier fors toe. Om de wettelijke taak adequaat te blijven uitvoeren is duurzaam

perspectief essentieel en structurele versterking noodzakelijk. Vandaar dat in deze begroting een budgetverhoging is opgenomen om extra medewerkers aan te nemen. Parallel is het proces opgestart om het gesprek te voeren en acties uit te zetten om de samenwerking in de keten te verstevigen en het expertisecentrum en de expertiserol van VT te versterken. De resultaten van deze inspanningen (in pilots) worden meegenomen in het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2028-2031.

1.2 De begroting 2027 van de GGD ZL ten opzichte van actuele ontwikkelingen inzake FG

Het wegvallen van de Medische Arrestantenzorg leidt ook in 2027 tot minder inkomsten, terwijl de 24/7 beschikbaarheid van forensisch artsen en verpleegkundigen noodzakelijk blijft. Dit heeft als gevolg dat de financiële dekking van de 24/7 dienstverlening onder druk staat. Er wordt onderzocht hoe meer kostendekkend gewerkt kan worden en het werk interessant te houden voor de professionals. Tevens wordt landelijk een toekomstbestendiger stelsel voor de uitvoering van de FG uitgewerkt. Hiervoor is een wijziging van het landelijke stelsel nodig; van een regionaal model, naar een model met landelijke regie per 2027/2028. Een routekaart is in dit kader nog niet bekend.

7. Financiën

De begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 van de GGD ZL zijn tot stand gekomen na een langdurig proces met het Dagelijks Bestuur (hierna: DB) en AB van de GGD ZL. Voor de GGD ZL was het geen eenvoudige opgave om een begroting te formuleren vanwege de ophoging van de formatie bij het programma VT.

Financiële toelichting op Ontwerpbegroting 2027 (zie bijlage 4 en 5)

cf. GGD ZL begroting 2027 (raming 2027)

Algemene Gezondheidszorg	€	345.200	€	344.910	€	290
Jeugdgezondheidszorg	€	593.224	€	574.989	€	18.235
Veilig Thuis	€	294.706	€	245.018	€	49.688
Totaal	€	1.233.130	€	1.164.917	€	68.213

Voor het programma GGD is in de ontwerpbegroting 2027 van de GGD ZL enkel rekening gehouden met de indexering. Dit betreft een stijging van € 290,- voor 2027. Later in 2027 zal er op basis van de septembercirculaire 2027 nog een bijstelling plaatsvinden.

Voor het programma JGZ is in de ontwerpbegroting 2027 van de GGD ZL enkel rekening gehouden met de indexering. Dit betreft een stijging van € 18.235,- voor 2027. Later in 2027 zal er op basis van de septembercirculaire 2027 nog een bijstelling plaatsvinden.

Voor het programma VT is in de ontwerpbegroting 2027 van de GGD ZL rekening gehouden met de ophoging van de formatie bij VT. Dit betreft een stijging van € 49.688,- voor 2027. Tevens betekent de begrotingswijziging 2026 voor de gemeente Valkenburg aan de Geul een extra bijdrage van € 21.138,- voor het programma VT voor 2026.

De bijdrage van de gemeente Valkenburg aan de Geul voor het Rijksvaccinatieprogramma (hierna: RVP) bedraagt € 31.238,-. In onze begroting hebben we voor 2027 rekening gehouden met een bedrag van € 34.493,-.

De begrotingswijziging 2026 en de kostenstijging van € 68.213,- in 2027 ten opzichte van onze lopende begroting komt voor het overgrote deel door de structurele uitbreiding van het programma VT. Om deze reden adviseren wij u om de begrotingswijziging 2026 eenmalige ten laste te brengen

van het resultaat 2026 en de structurele ophoging van de formatie bij VT over 2027 en de komende jaren ten laste te brengen van de algemene middelen. Tijdens de behandeling van de gemeentelijke programmabegroting 2027 zal de dekking integraal worden afgewogen.

Jaarrekening 2025

Het jaardocument 2025 van de GGD ZL is de verantwoording van het hele concern over het kalenderjaar 2025. Het jaardocument bestaat uit een jaaroverzicht en de jaarrekening. De accountant heeft op 11 maart 2026 een goedkeurende controleverklaring afgeven bij de jaarstukken.

De jaarrekening laat een positief resultaat zien van afgerond € 2,1 miljoen, dat met name is ontstaan door incidentele meevallers:

- Resultaat programma GGD: € 1.642.058 positief. De uitvoering van de COVID-19 najaarscampagne leverde een positief saldo op. Dit zijn Rijksmiddelen.
- Resultaat programma JGZ: € 687.458 positief. Binnen dit programma is sprake van incidentele meevallers zoals lagere overheadkosten, hogere projectopbrengsten en lagere automatiseringskosten.
- Resultaat programma VT: € 164.675 negatief. De oorzaak hiervan is met name gelegen in de ontstane noodsituatie en de daaruit voortvloeiende wachtlijstproblematiek. Om deze situatie duurzaam op te lossen is in de loop van het jaar een uitvoerend team van een derde partij ingeschakeld, waardoor de lasten derden fors zijn gestegen.

Resultaatbestemming 2025

Het DB van de GGD ZL heeft op 30 maart 2026 ingestemd met de volgende resultaatsbestemming 2025:

- Bestemmingsreserve 'COVID-19 najaarscampagne 2025': onzekerheden in de beschikking van het Ministerie van VWS over de afrekening van deze middelen kunnen ertoe leiden dat het overschot teruggevorderd wordt. Daarom wordt voorgesteld om €660.057 aan Rijksmiddelen in de reserve te storen.
- Bestemmingsreserve 'Forensische Geneeskunde MAZ': per 1 oktober 2026 wordt binnen de forensische geneeskunde, de taak medische arrestantenzorg (MAZ) niet meer uitgevoerd voor de politie. Dit als gevolg van een landelijke aanbesteding die gegund is aan een andere partij. Voorgesteld wordt om €125.000 te storten in een bestemmingsreserve om de hieruit mogelijk voortkomende frictiekosten te dekken.
- Bestemmingsreserve 'Digitaal Cliëntdossier JGZ': voor het implementeren van een veilig en toekomstbestendig digitaal cliëntdossier, dat het uitwisselen van gegevens mogelijk maakt is een storting van €500.000 in de bestemmingsreserve nodig.
- Bestemmingsreserve 'Risicotaxatie JGZ': in het kader van het uitvoeren van de visie JGZ 'ongelijk investeren voor gelijke kansen' is een uniforme risicotaxatie methodiek noodzakelijk. Hiervoor is €400.000 benodigd. Dit helpt de professionals bij het onderbouwd inschatten welke kinderen/gezinnen meer of minder inzet nodig hebben.
- Het resterende positieve resultaat van € 479.484 te retourneren aan de deelnemende gemeenten.

Formele besluitvorming van de jaarrekening 2025 vindt plaats in het AB van 15 april 2026. In de jaarverantwoording 2025 van gemeente Valkenburg aan de Geul is al rekening gehouden met retourgelden van de positieve resultaatbestemming van de deelnemende gemeente. Voor de gemeente Valkenburg aan de Geul betekent dit een teruggaven van € 13.162.

8. Uitvoering

Vaststelling op basis van alle zienswijzen van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten staat gepland voor de vergadering van het AB van de GGD ZL op 8 juli 2026. De algemene uitgangspunten bij de GGD ZL voor de begroting zijn in de GR of door besluiten van het AB van de GGD ZL vastgelegd.

Uitgangspunten begroting 2027:

- De GGD ZL stelt jaarlijks een begroting op volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten.
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.
- Jaarlijks worden de inkomsten en uitgaven voor het komende boekjaar vermeld in de begroting. Deze zijn voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.
- Een eventuele herrekening van de index zal plaatsvinden op basis van de septembercirculaire gebaseerd de Macro Economische Verkenning (MEV) september 2027 van het CPB, voor 15 oktober van het lopende jaar.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau opgesteld volgens het dienstverleningspakket.
- Vaststelling van de begroting door het AB gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- De GGD ZL gebruikt voor de meerjarenraming de indexpercentages volgens de septembercirculaire ofwel de dan geldende MEV van het CPB.
- De verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage aan het programma GGD is gebaseerd op het aantal inwoners per gemeenten (peildatum 1-1-2025).
- De verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage aan het programma JGZ is gebaseerd op het aantal jeugdigen (peildatum 1-1-2025).
- De verdeelsleutel voor de gemeentelijk bijdrage aan het programma VT is gebaseerd op paramaters uit het cluster Jeugdigen en Wmo van het gemeentefonds (peildatum 1-1-2025).

9. Communicatie

Na uw besluit wordt uw zienswijze op de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 (zie bijlage 2) aan de GGD ZL toegezonden.

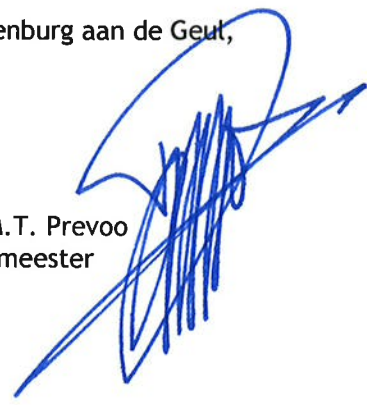
10. Bijlagen

- B1 Aanbiedingsbrief zienswijzen begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 GGD Zuid-Limburg
- B2 Conceptbrief zienswijzen begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 GGD Zuid-Limburg
- B3 Begrotingswijziging 2026 GGD Zuid-Limburg
- B4 Begroting 2027 GGD Zuid-Limburg
- B5 Bijdrage gemeenten begroting 2027 GGD Zuid-Limburg
- B6 Jaaroverzicht 2025 GGD Zuid-Limburg
- B7 Factsheet Veilig Thuis Zuid-Limburg

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 12 mei 2026;

Gehoord de raadscommissie Sociaal Domein de dato 28 mei 2026;

Gelet op het bepaalde in artikel 27 van de Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;

Besluit:

1. Een positieve zienswijze over de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 van de GGD Zuid-Limburg af te geven.
2. De conceptbrief 'Zienswijzen begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 GGD Zuid-Limburg' vast te stellen en naar de GGD Zuid-Limburg te versturen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 15 juni 2026.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter

